

forum for
natur og
friluftsliv
TROMS

Troms Fylkeskommune
Postboks 6600
9296 Tromsø

05.09.2013

Høringsuttalelse til planprogram for regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2014 - 2025

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Troms er kjent med at Troms fylkeskommune har forslag til planprogram for regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2014 - 2025 ute på høring og ønsker i den anledning å komme med innspill.

FNF Troms synes det er gledelig at Troms fylkeskommune lager en langsiktig regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk for å ivareta og videreutvikle de rike friluftsmulighetene i fylket. Vi er takknemlige for at kulturretaten startet tidlig på denne planen og at det begrunnes i at den er av særlig viktighet. FNF Troms setter stor pris på å bli involvert i arbeidet og håper vi kan bidra på en positiv måte. Vi minner om våre tidligere innspill til Kunnskapsgrunnlaget for regional planstrategi (se [her](#)) og til Regional planstrategi 2014 – 2025 (se [her](#)).

Under følger våre innspill til planprogrammet:

3.1 Nasjonale rammer og føringer

FNF Troms ser at det er mange nasjonale rammer og føringer for den regionale planen, blant annet er den ferske «Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv» nevnt. Vi anbefaler at også regjeringens nye nasjonale handlingsplan for statlig sikring og tilrettelegging av friluftsområder inkluderes.

3.2 Regionale rammer og føringer

Det er mange regionale planer som influerer friluftslivet og legger rammer og føringer i så måte. De aller fleste er inkludert i planprogrammet. FNF Troms skulle gjerne sett at også den regionale planen for vind- og småkraftverk, som er under utarbeidelse, ble nevnt. Det er mange vind- og vannkraftprosjekter i fylket som både har og vil kunne påvirke viktige friluftsområder. FNF Troms oppfordrer til tett dialog mellom de to planprosessene, og håper på å bli inkludert i dette arbeidet. Slik vi ser det bør den regionale planen for friluftsliv, vilt og innlandsfisk, blant annet med sine verdivurderinger og kartlegginger av friluftsområder i Troms, legge føringer og rammer den regionale planen for vind- og småkraftverk.

FNF Troms, Fylkeshuset, Pb. 6105, 9291 Tromsø
Tlf: 776 42131 E-post: troms@fnf-nett.no Internett: www.fnf-nett.no/troms

FNF Troms er et samarbeidsforum for 13 natur- og friluftstjenesteforeninger i Troms og representerer rundt 15000 medlemmer. Medlemsorganisasjoner: Troms Turlag, Harstad Turlag, Norges Turmarsjforbund Troms, Naturvernforbundet i Troms, 4H Troms, KFUK-KFUM-speiderne Troms, Troms Fylkeskystlag, Troms Orienteringskrets, Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Framtiden i våre hender Tromsø, Nord-Norsk Botanisk forening, Tromsø Casting og Fluefiskeforening.

4.2 Medvirkning

Det er planlagt en god strategi for medvirkning. FNF Troms setter pris på at vi fikk delta på dialogmøte om den regionale planen i februar, og vi ser fram til å bli med i referansegruppa. Vi mener det er positivt å møtes en gang i høst for nærmere å diskutere målsetninger og konkrete tiltak. Vi vil også løfte muligheten for et oppfølgende møte, eventuelt over nyttår. Det er gledelig at det arrangeres innspillmøter i hele fylket som er åpne for alle.

4.3 Organisering

FNF Troms takker for at vi har blitt inkludert i referansegruppen. Vi tror referansegruppen vil kunne ha en meget viktig rolle i planarbeidet og at det er avgjørende med et bredt utvalg for å fange opp flest mulig av behovene og ønskene til de ulike interessentene. FNF Troms har fått tilbakemelding fra flere organisasjoner at det vil kunne være ønskelig å delta i referansegruppen. FNF Troms skal fungere som en felles representant og talerør når det er enighet blant organisasjonene, men vi ønsker også å kunne ta med interesserte representanter fra de aktuelle medlemsorganisasjonene når vi får forespørsler om dette.

FNF Troms ønsker gjerne å stille med koordinator, samt representanter fra enkelte engasjerte organisasjoner i nettverket. Vi tror dette vil sikre enda bredere medvirkning og håper fylkeskommunen åpner for en slik løsning.

FNF Troms vil også peke på at det i planprogrammet foreslås at det kun er et av fylkets to friluftsråd (sett bort fra at Gratangen kommune er med i Ofoten friluftsråd) som skal delta i referansegruppa. FNF Troms anbefaler sterkt at både Midt-Troms friluftsråd og Ishavskysten friluftsråd inkluderes i referansegruppa. Vi er overbevist om at dette vil berike arbeidet videre.

5. Behov for utredninger

FNF Troms er meget fornøyd med det pågående kartleggings- og verdivurderingsarbeidet av friluftsområder som pågår i Troms. Vi ser allerede at dette har positive følger i arealsaker, saksbehandling og påvirkning. FNF Troms ønsker at fylkeskommunen ser videre på dette eksklusive materialet av kart og faktaark over viktige friluftsområder i Troms, og at det utarbeides en mer presentabel framstilling av dette for publikum, for eksempel som et hefte for hele fylke, eller regionsvis.

FNF Troms slutter seg fullt og helt til innspillene fra Midt-Troms friluftsråd og Ishavskysten friluftsråd som omhandler viktigheten av fysisk aktivitet og naturopplevelser som forebyggende og helsefremmende tiltak, særlig i barnehage- og skolesammenheng. Vi slutter oss til at Troms fylkeskommune, sammen med relevante samarbeidspartnere, bør dokumentere:

- kompetanse innen fysisk aktivitet og naturopplevelser i skoler og barnehager i Troms
- status på bruk av naturen i skoler og barnehager
- behovet for kompetanse i bruk av friluftsliv som læringsarena i skole og barnehage

I sammenheng med overnevnte tror FNF Troms det ville kunne være givende å også kartlegge grønnstruktur i nærheten til barnehager og skoler, da dette er nært knyttet til hvilke muligheter de har for å utdøve fysisk aktivitet i naturen. Her kunne man sett på hva som lå i umiddelbar nærhet til skolen og barnehagen og hva som lå i fin gåavstand, slik at en fikk fysisk aktivitet også på vei til den grønne lommen. Det bør kunne utarbeides konkrete mål i forhold til hva som er ønskelig med tanke på minsteavstand osv. Dette vil også gagne arealplanleggingen i kommunene.

FNF Troms anbefaler også at Troms fylkeskommune, sammen med FNF og frivillige organisasjoner, undersøker status og behov blant natur- og friluftsansjoner i arbeidet med

barn og unge. Vi vet at mange unge kan være utfordrende å inkludere i friluftslivet, men at det er viktig å inkludere dem både med tanke på gode opplevelser, folkehelse og å tilby naturglede som tas med videre i voksenlivet. Det vil være interessant å kartlegge organisasjonenes ressurser innenfor dette området og å se om det er behov for tiltak og konkrete løft. FNF Troms er meget positive til at for eksempel «Prosjekt JFF ungdomskoordinator» ble lagt inn som et eget tiltak under Handlingsplanen for folkehelse, idrett og friluftsliv 2008 – 2013. I dag ser vi for eksempel at Troms Turlag har båret frukter med en stilling som omhandler Barnas Turlag og DNT ung. Stillingen er for øyeblikket nede, og FNF Troms ønsker at frivillige organisasjoner og fylkeskommunen kan benytte denne planprosessen til sammen å se på hvordan man kan løfte innsatsen for barn og unge, også gjennom en konkret satsing på natur- og friluftslivorganisasjonene.

6. Plantema

FNF Troms synes det legges fram fem gode plantema i planforslaget. Disse er overordnede og kan romme mye. FNF Troms vil presisere viktigheten av at det nå i planprosessen utarbeides målbare og konkrete målsetninger og tiltak innenfor hvert plantema. Vi synes det er positivt at barn, unge og lite fysisk aktive omtales som særlig viktige målgrupper, og vi håper disse får et utpreget løft i den regionale planen.

Angående tema som kan inkluderes i utviklingsområdene vil vi gjerne foreslå:

- Fokus på sikring av viktige friluftsområder (både finansiering og forvaltning)
- Kartlegging og verdisetting av viktige friluftsområder i regionen
- Gode og interaktive forvaltningsplaner for friluftsområdene
- Samarbeide med lag, foreninger og friluftsrådene i å utvikle gode turkart for områdene
- Det er avgjørende med godt samarbeid med lokale lag og foreninger, pluss friluftslivorganisasjoner for å sikre et godt tilrettelagt friluftslivstilbud til befolkningen
- Økt satsing på «Læring i friluft». Dette mener vi er et svært viktig tiltak.
- Tiltak i forhold til populære utfartsparkeringer
- Viktig med tett samarbeid mellom lag/foreninger, kommuner, Fylkeskommunen og friluftsrådene for merking/skiltingsarbeidet
- Økt fokus på vedlikehold av eksisterende løyper og stier
- Egne kommunale og/eller regionale sti- og løypeplaner
- Fokus på nærfriluftsliv, men å også løfte hvordan de store verneområdene i Troms kan brukes i friluftssammenheng (tilrettelegging, info, aktivitet).

6.2 Forutsetninger for arbeidet

FNF Troms er enig i at det er avgjørende med god kunnskap som kan legges til grunn for hva som skal iverksettes. Fylkeskommunen har nevnt mange gode eksempler på aktuelle problemstillinger hva gjelder kunnskapsgrunnet. Vi ønsker også å inkludere «kunnskap om friluftslivets egenverdi», «kunnskap om det tradisjonelle friluftslivet og høstingstradisjonene i Troms» og «kunnskap om de mer moderne friluftslivsaktivitetene, som for eksempel stisykling, kaiting og toppturer».

FNF Troms ønsker Troms fylkeskommune lykke til i arbeidet med å ferdigstille planprogrammet til regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk, og vi ser fram til det videre samarbeidet.

For Forum for Natur og Friluftsliv Troms
Eivind Høstmark Borge
Fylkeskoordinator

Kopi: Fylkesmannen i Troms